

7 HLAVNÝCH HRIECHOV

Pojmom hlavný hriech sa nemyslí hriech, ktorý je pred Bohom najväznejší, najťažší či „najsmrteľnejší“. Hlavný znamená, že hriech vychádza z hlavy (lat. caput), preto sa v iných jazykoch nazývajú aj kapitálne hriechy. Iné pomenovanie je kardinálny hriech, z lat. cardo - pánt (prenesene okolo ktorého sa všetko otáča). Ide o stavy mysle, okolo ktorých sa „otáča“ celá hriešnosť človeka. Ide teda o hriechy a ľudské slabosti, z ktorých najčastejšie vychádza ďalšie hriešne konanie. Hlavnými hriechmi sa nazývajú preto, lebo plodia iné hriechy a iné neresti.

Kristus smrťou na kríži premohol hriech a jeho strašné následky. Len s ním sme schopní proti hriechu bojovať a nad ním víťaziť. Náš boj s hriechom sa začal pri krste. Vtedy sme sa hriechu navždy zriekli. Odmietat' hriech a proti nemu bojovať je hlavná povinnosť kresťana. Na prekonávanie hriechu nám dal Ježiš aj účinné prostriedky. Sú to najmä sviatosti, ktorých vydanie sa tiež chystá, potom ďalej modlitba a sebazaprenie. V boji proti hriechu nám veľmi pomáha aj ochrana Panny Márie a anjela strážcu.

Lenže následkom dedičného hriechu sme všetci náchylní na zlé. Hlavné rany po prvom hriechu sú: pýcha, lakomstvo, nečistota, závišť, hnev a lenivosť. Voláme ich aj hlavné hriechy, lebo z nich pochádzajú všetky ostatné hriechy a naše chyby. Tieto náklonnosti na hriech v sebe tlmíme a prekonávame najmä sebazaprením. Ním upevňujeme svoju vôľu a získavame odolnosť proti zlu. Pojomom hlavný hriech sa nemyslí hriech, ktorý je pred Bohom najväznejší, najťažší či „najsmrteľnejší“. Hlavný znamená, že hriech vychádza z hlavy (lat. caput), preto sa v iných jazykoch nazývajú aj kapitálne hriechy.

Iné pomenovanie je kardinálny hriech, z lat. cardo - pánt (prenesene okolo ktorého sa všetko otáča). Ide o stavy mysle, okolo ktorých sa „otáča“ celá hriešnosť človeka. Ide teda o hriechy a ľudské slabosti, z ktorých najčastejšie vychádza ďalšie hriešne konanie. Hlavnými hriechmi sa nazývajú preto, lebo plodia iné hriechy a iné neresti.

Pýcha

Čo je to pýcha? Kto je pyšný? V malom teologickom slovníku sa hovorí: Pýcha je nezriadená túžba vyzdvihovať svoje vlastnosti nad vlastnosti iných ľudí. Prototypom pyšných ľudí boli pokrytci a farizeji, o ktorých Ježiš Kristus povedal: "Kto sa povyšuje, bude ponížený" (Lk 18, 14). Najhlbším vyjadrením tejto nečnosti je podobenstvo o pyšnom farizejovi a kajajúcom sa mýtnikovi (Lk 18, 9-14). Moralisti zaraďujú pýchu na prvé miesto siedmich hlavných hriechov. Jej pridružené hriechy sú: predsudky, čiže preceňovanie vlastných síl; chorobná ambícia, čiže snaha získať neprimerané hodnosti; márnomyseľnosť, čiže túžba po vonkajších tituloch a hodnostiach; chvastúnstvo; pretváрка čiže predstieranie čnosti, ktoré človek nemá.

Pyšní sa delia na dve skupiny: jedni sa vyvyšujú nad druhých a druhí strhávajú na seba niečo, čo ich prevyšuje. Ide vlastne o nezriadenú žiadostivosť po vyniknutí, ktorému sa vzdáva česť a pocta. Taktiež sa môže brať ako nedostatok v podriadení sa človeka Bohu, v tom, že sa niekto povyšuje nad to, čo mu je prisúdené podľa Božieho zámeru a zariadenia. Pýcha je opakom pokory. Už v zárodku je ťažkým hriechom, výnimkou je prípad, keď chýbajú dokonalé úkony (činy), totiž bez rozvážneho súhlasu. Pýcha je počiatkom každého hriechu nie úkonom ale uspôsobením. Je kráľovstvom všetkých nerestí.

Boh dovolí klesnúť do roztopašnosti, aby nás oslobodil od pýchy. Proti pýche existuje trojaký prostriedok: predovšetkým uvažovanie o svojej slabosti, o Božej veľkosti a nedokonalosti svojich vlastností.

« Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil? » (Mt 27,46)

Štvrté slovo na kríži povedal Ježiš Kristus s cieľom odčiniť hriech pýchy. Pýcha je nezriadená láska k vlastnej výnimočnosti a to jednak k vlastnému telu a jednak k dokonalosti vlastnej mysle. Pýcha je aj nedovolená rozkoš, ktorú dosahujeme tým, že odmietame uznať podriadenosť k autorite.

Egoizmus je prevtelená pýcha. Zvýrazňuje svoju dôležitosť a stáva sa svetom pre seba samého. **Pred každým padnutím do hriechu, nájdeš ako prvú pýchu.**

Pýcha sa prejavuje rôznymi formami. Pýchu poznáme vo forme ateizmu, čo je popretie našej závislosti na Bohu, našom Stvoriteľovi. Pýchu poznáme v podobe intelektuálnej namyslenosti, kedy si človek myslí, že môže do všetkého rozprávať, pričom vlastný názor považuje za najprínosnejší a akúsi konečnú pravdu. Spoločnou črtou pyšných ľudí je ich priam až neuveriteľná nedotknuteľnosť. Pýcha je aj povrchnosť, kedy posudzujeme druhých na základe oblečenia, prízvuku a veľkosti bankového účtu. Pýchou je aj snobstvo, teda akýsi pocit nadradenosti voči druhým. Tento druh ľudí zvykne na adresu druhých hovoriť : «nemajú náš sociálny status ».

Hnacou silou pýchy je povýšenosť, ktorá pestuje v človeku neustálu túžbu po získaní honorov, pozícií a vzdávaní neustálej úcty, uznania a to aj nad rámec vlastných schopností.

Pýcha spôsobila pád satana a tretiny anjelov z neba. Pre nás ľudí je jediným účinným liekom na samovelebenie to, že sa budeme samoponižovať. "Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." (Mk 10,15)

Pre hriech popularity sa Ježiš nechal vystrieť na drevo kríža a počúval výsmech na adresu svojho údajného Božstva. Pre hriech snobstva sa nechal ukrižovať v spoločnosti zlodejov. Pre hriech bohatstva nemal Ježiš ani vlastný hrob. Pre hriech tela sa nechal strýzniť. Pre hriech túžby po vplyvných priateľoch, ho zapreli aj najbližší apoštoli a nepriznali sa k nemu ani tí, čo ich uzdravoval. Pre hriech túžby po moci sa stal slabým a opusteným. Pre tých, ktorí v živote odmietnu Boha a vieru, Ježiša opúšťa aj Boh otec na kríži, kedy vyslovuje najbolestivejšie slová svojho pozemského života "Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?" (Mt 27,46).

Ekonomická hodnota ľudského tela z pohľadu vyťaženia z neho chemických prvkov a látok je menej ako 2 doláre. Duchovne je však človek hodný viac ako celý vesmír. Je pomerne jednoduché porozumieť tomu, prečo Boh odporuje pyšným. V človeku, ktorý si totiž myslí, že všetkému rozumie, nezostáva žiaden priestor pre uvedomenie si, že niečomu nerozumie. V takomto prípade nie je priestor ani pre Božie napomenutie, Božie slovo a akceptovanie učiteľského úradu jeho Svätej Cirkvi.

Ak je duša naplnená vlastným egom, nie je v nej priestor pre Boha. Človek žije pod vlastným dojmom, že jeho práca má pre okolie oveľa väčší prínos, ako v skutočnosti má. Jediné, čo človek musí pre potlačenie pýchy urobiť, je vytvoriť vo svojom vnútri vákuum, považovať sa za nič. V tej chvíli zaplní takto vyprázdnenú dušu náš Pán jeho silou a pravdou. Čím si menej o sebe myslíme, tým viac dobra budeme konať. Tí, ktorí sa umenšia až na nulu, vytvoria priestor pre nekonečno. Naopak tí, čo o sebe pyšne zmýšľajú a považujú seba samého za nekonečno, Boh ich ponechá s ich ničotou.

Najrýchlejšou cestou ako zo seba urobiť bôžika, je vzdialiť sa od Božej Cirkvi, ako prameňa Božích milostí potrebných pre spásu človeka. V tej chvíli sa pre Teba svätí zostanú "hlupákmi", martýri « fanatikmi", náboženstvo je pre "hlupákov", spoveď je "výplod kňazov", Eucharistia je "pohanským prežitkom", alebo je "detinským výmyslom" a Pravda sa stane "klamom".

Pokora znamená, že chceme byť závislí na Bohu. Koľkokrát známi speváci, športovci, doktori, profesori verejne poďakujú Bohu za svoje talenty a dosiahnuté úspechy? Ďakovať znamená dokázať sa znížiť a uznať svoju podľanosť. V biblii vieme, že z 10 vyliečených na lepru sa vrátil späť poďakovať Ježišovi iba jeden. Ľudia, ktorí sa radi pochvália svojou prácou, radi ju dávajú na obdiv, ktorí čakajú uznanie a poklonu, budú v deň súdu počuť tie najsmutnejšie slová nášho Pána." Dajte

si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach. (Mt 6,1).

Skutočne veľkí ľudia sú pokorní ľudia. Takýmto ľuďom sa môžete kedykoľvek prihovoriť, majú pochopenie a sú milí. Skutočne bohatý muž nemá potrebu nosiť drahé, značkové oblečenie, aby svoje okolie očaril svojím bohatstvom. Potrebu prezentovať falošné pozlátko majú v skutočnosti chudobní. Tak isto je to aj s tými, ktorí nedisponujú múdrosťou. Cítia potrebu ohurovať svojimi vedomosťami okolie, rozprávajú stále o knihách, ktoré prečítali, na každú životnú situáciu majú príklad alebo citáciu. Skutočne vzdelaný človek nemá potrebu prezentovať na údiv svoje znalosti rovnako, ako svätý človek nepredvádza svoju zbožnosť. Pokrytci však na svojom vonkajšom dojme aktívne pracujú.

To, že niekomu udelená pocta neprináleží, najjednoduchšie zistíte tak, keď si všimnete ako pri jej preberaní pózuje, ako mení farbu hlasu, ako berie ocenenie veľmi vážne, ako si užíva potlesk. Tieto pocty sú nad jeho schopnosť pokorne ich spracovať. Deje sa v tých prípadoch pravý opak – pocty menia ich nositeľov. V príbehu o Dávidovi a Goliášovi máme znázornenú konfrontáciu medzi pokorou a pýchou. Goliáš zožal poctu už pred samotnou bitkou. Vedel o svojich kvalitách, o svojej nadradenosti. O svojej najmodernejšej výzbroji. Maličký pastierik Dávid je predobrazom nášho Pána. Toho Pána, ktorý zvíťazil nad hriechom pýchy pomocou piatich rán na kríži.